

Kyrkösjärven vesielämysreitti

Kyrkösjärven tekojärvi

- Suomen nuorin tekojärvi, rakennettu 1977-80
- Enimmillään 150 rakentajaa, rakentaja Vaasan vesi- ja ympäristöpiiri
- Pinta-ala 6 neliökilometriä
- Yksi Seinäjoen viidestä ja koko maan 25 tekojärvestä

Kyrkösjärven vesielämysreitti

- Kyrönjoen Koskihäyjen tekemä 20 km pituinen vesiluontopolku
- Itäinen reitti 6 km, läntinen reitti 8 km, Rengon kanava edestakaisin 6 km
- 20 opastaulua, 15 rantautumispaikkaa
- 5 tulipaikkaa, 4 laituria, 3 parkkipaikkaa
- Opaskartta ja virtuaalireitti valmistuvat myöhemmin
- Yli 50 nimeä annettu kansalaisten ehdotusten pohjalta

Kelluvat turvesaaret

- Kyrkösjärven erikoisuus, joka syntyi kun turpeita ei poistettu
- Turpeiden poisto olisi viivyttnyt rakentamista viidellä vuodella
- Löytäjä saa nimetä, pystyttää kyltin ja merkitä nuppineulalla kartalle
- Niminä: Kyrköönen, Rutakko, Kulkuri, Vaeltaja, Seilanti ja Uusi-Seilanti

• Sepänpolku kulki tästä Tuomikylästä Seinäjoelle. Se sai nimensä sepästä, joka takoi piirisairaalan aidan.

• Laavulle ja tulipaikalle pääsee pientä laituria ja pitkospuita pitkin.

• Kauniin lahden rannassa ovat vanha tervahauta ja miiluhauta.

• Uusi laituri, josta on noin 400 metriä Latulaavun tulipaikalle.

Manner-Suomen Maaseutuohjelmaan kuuluvan hankkeen takana ovat Kyrönjoen Koskihäijyt, Seinäjoen Seudun Kehittämisyhdistys Liiveri ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Hankkeen 150 000 euron budjetista kolmannes on talkootyötä. Koskihäyjen kumppaneita ovat Lakeuden Elämysliikunta ja Lakeuden Latu. Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistyksen Hannu Tuomisto oli luonto-oppaana.

• Kahlaajalintujen muuttomatkoillaan käyttämiä turvesaaria. Heinäkuussa alkavassa syysmuutossa voi nähdä jopa arktisia lajeja.

• Suurimmassa saarella on säilynyt Pirilänpolku, jonka varrella on suojeluskuntalaisten ampumaharjoituspaikan jäänteitä.

Leevi Stolt valitsi liikkuvan turvesaaren nimeksi Kyrköönen.

500 m

• Kyrkösjärven rakentajien tukikohta oli kodan lähellä. Nykyään rannoilla elää viitasammakoita.

Rakentajien lahti

- Rakentajien lahdet syntyivät, kun Hautamäen sorat kaivettiin tekojärven penkereitä varten. Nimet on annettu rakentajien mukaan: Aarnenlahti (Sirén), Auliksenlahti (Alamäki), Joukonniemi (Nisula) ja Seppojensaari (Saari ja Herrala).

• Neljän vajan ja ison laiturin muodostama Kyrkösjärven melontakeskus avataan kesällä 2018 HäjyNiemellä.

• Vanha Kyrkösjärvi oli pieni suolampi näillä paikkeilla. Aarne Sirénin tiedon mukaan lampeen upotettiin sodan jälkeen kätettyjä aseita, jotka lienevät yhä hyvässä rasvassa.

• Vuoden 2016 asuntomessujan ranta,Seinäjoen Dubai, johon kuuluu tulipaikka ja uimaranta. Meloja voi löytää Periskooppi- näkötorin vinosta peilistää myös oman kuvansa.

• Nimetty yleisimpien lintulajien mukaan: Iso lokki, Pikku lokki, Telkkäsaari, Haapanaluoto, Uikkuluoto, Koskelosaari, Joutsensaari, Tikliluoto, Sipikivi, Sorsapuska (nimeäjä Hanna-Liisa Ristimäki). Rannalta voi nousta Kyrkösvuoren lintutornille.

• Kyrkösjärven kapeikkoa kutsutaan Kurkuksi. Sen eteläpäässä on Sevon voimalan lauhdevesien poistoputki.

• Sevon laituria voi käyttää taukopaikkana, kunhan varoo virtauksia.

• Höyhensaarilla (nimeäjä Terhi Niemistö) asuu yksi koko maan suurimmista naurulokkiyhdyksunnista. Kevätmuuton aikaan lintuja voi olla jopa 10 000 kpl. Linnuille annetaan pesimärauha huhtikuusta kesäkuun loppuun.

• Nimetty Kyrkösjärven yleisimpien kalalajien mukaan Haukisaari, Ahvensaari, Kuhasaari, Lohisaari, Madesaari, Salakkasaari (nimeäjä Jukka Ahlberg). Kirkkotiet-projekti kaavailee korkealle Kalasaarelle kirkkovenelaituria, kummelia ja myöhemmin ehkä kappelia.

• Euroopan luontodirektiivin suojelema lummelampi-korennot lepattavat Korentolahdella kesä-heinäkuussa.

Kolme kilometriä pitkä Rengon kanava alkaa Rengon padosta, jonka vieressä on rantautumispaikka.